

Égnek a telefonok a minisztériumban – Szépen emlékeznek október 6-ára

A piros betűs gyásznapi

A Kiss Ernő utca 3. sz. ház lakói – Kulcsár Bálintné és Török Istvánné – naponta találkoznak az aradi vértanúk emlékével. Fotó: Frank Yvette

Ünnep, mégis munkanap október 6., bár több ideai naptárban piros színnel szedték a 2001 óta élő elnevezést: „nemzeti gyásznapi”. Esetenként a munkaadók sem tudják: alkalmazottaik dolgozzanak, vagy inkább megemlékezést tartsanak. Miniszteri rendelet nincs, az iskolák határozzák meg, a diákok miként hajtják fejüket a mártírok emléke előtt.

– Helyes, hogy piros betűs napot kaptak az aradi vértanúk, mert fölfalozták az életüket a hazáért – jelenti ki minden pátosz nélkül Borbás Máté, a műszaki informatikusnak készülő egyetemista a szegedi Kiss Ernő utcában. A 3. számú házban él, a szabadságharc mártírjainak emléket állító kapuzatban beszélgető két asszony, Török Istvánné és Kulcsár Bálintné is helyesli, hogy végre méltóképpen tiszteleg az ország az aradi tizenhá-

mak emléke előtt, de nem tudják, miért lett idén először piros betűs ünnep október 6.

Nagy volt a tanácstalanság az elmúlt napokban a munkahelyeken, mert munkaadók és munkavállalók egymásnak ellentmondóan értelmezték: mit jelent, hogy egyes naptárakban piros betűvel szedték az október 6-i dátumot és a „nemzeti gyásznapi” elnevezést. „Égnek a telefonvonalak” – mondták a munkaügyi minisztérium ügyfélszolgálatán. Ezért aztán a tárca honlapján külön fórumot nyitottak „Munkaszüneti napok és munkanap-áthelyezések 2005-ben” címmel, s rögzítették: „január elsején, március 15-én, húsvéthétfőn, május elsején, pünkösdhétfőn, augusztus 20-án, október 23-án, november elsején, december 25-én és 26-án a munka törvénykönyve értelmében munkaszüneti nap van. Egyes naptárkészítők más napokat is

SZEGEDI MEGEMLEKEZÉS

A szegediek ma délután az Aradi vértanúk terén tisztelegnek a tizenhárom hős táborkok és az első felelős magyar kormány miniszterelnöke előtt: visznek egy szál virágot, gyertyát gyújtanak. Az 17 órakor kezdődő ünnepségen Sipos József egyetemi docens, a Nagy Imre Társaság ügyvezető elnöke mond beszédet. Megkoszorúzzák az egyetemi természettudományi kar épületén az 1956-os mártír, Kovács József emléktábláját is. A Kiss Ernő utcában délután 4-kor a szegedi örmény önkormányzat képviselői koszorúzzák meg Kiss Ernő altábornagy emléktábláját.

piros betűsnek jeleznek, például október hatodikát, ami félreértéseket okozhat.”

Most először nem rendelkezik az oktatási miniszter arról, hogyan viszonyuljanak az iskolák az október 6-i megemlékezéshez. A szegedi polgármesteri hivatal is ahhoz az utasításhoz tartja magát, mely szerint az iskolai tanév helyi rendjében kell meghatározni a „nemzetünk szabadságtörvényeit tükröző, nemzeti múltunk mártírjainak példáját őrző” aradi vértanúk előtti tisztelegés rendjét.

– Tavaly részt vettem az október 6-i koszorúzáson, idén a barátómet, Gál Zsuzsát is magammal hívom – mondta Petrovics Adrienn, a másodéves klinikai kémikus –, mert szép a megemlékezés az 1848–49-es hagyományörzőkkel.

Ú. I.

A 14. aradi vértanú többször is járt Szegeden

Lenkey tábornok és Rózsa Sándor

Százötvenöt évvel ezelőtt kezeletlen sebekből borítva, elborult elmével halt meg a szabadságharc tizennegyedik aradi vértanúja. Lenkey János szabadcsapatot szervezett Rózsa Sándor betyárjaiból, és majdnem Szeged katonai parancsnoka lett.

A tragikus sorsú Lenkey Jánost többször is Szegedre vezényelték a szabadságharc idején. Először akkor járt itt, amikor 1848 májusának végén „tűzön-vízen át” hazatért a búzavirágkék mentéjű 6. Württemberg-huszárezred 2. századával a galíciai császári seregtől, és csapatát rövidesen útnak indították a déli hadszíntérre. (Petőfi Sándor a Lenkey százada című versében állított emléket a nevezetes tettek.)

Mozgékony alföldi betyárok a seregben

A kiváló szervező hírében álló tehetséges katonatisztet tettéért lefokozták, azután azonban a honvédezek kiképzésével és felszerelésével bízták meg. Így került kapcsolatba a Rózsa Sándor vezetésével harcra jelentkező százötven alföldi betyárral, akikből rövid idő alatt kellett mozgékony és ütőképes szabadcsapatot szerveznie – derül ki T. Ágoston László kutatásából. Katona Tamás történész inkább regényes elemnek nevezte a két férfi találkozását. A törvénykerülő, fegyvelmet nehezen tűró szegénylegények hamar nézeteltérésbe keveredtek a hadvezetéssel. A lagerdorfi ütközetben ugyanis a karddal és fokossal harcoló Rózsa Sándorék négyszekérenyi löport zsákmányoltak az ellenségtől, aminek árát – bár ígéretet kaptak rá – nem fizették ki nekik. A betyárok ekkor azzal fenyegetőztek, hogy ha nem kapják meg a harminc mázsa lőpor ellenértékét, valamilyen elhagyják a honvédtábor.

A gyorsan rendbontással megérsődő konfliktust végül személyesen Kossuth oldotta meg: 1848 decemberében hivatalosan feloszlatta a szabadcsapatot.

Békítő szándékkal érkezett

Lenkey János legközelebb a következő év februárjában járt Szegeden, amikor itt Hadik

Gusztáv ezredes helyébe kellett volna lépnie. A gróf ugyanis a Szolnok irányába vonuló bácskai sereget a szegedi vár ágyúival is fel kívánta szerelni, ami ellen a városvezetőség és a nemzetőrség egyaránt élénken tiltakozott. A polgárok az önféjű Hadik gróf leváltását követelték, ám mire a hadügyminisztérium Lenkeyt ideküldte, kormánybiztosi közvetítéssel elcsitul a viszály. A hiábavaló kitérő miatt Lenkey János „lekéste” a szolnoki csatát, és csak Törökszentmiklósnál érte be a honvédsereg. (Korábbi zászlóaljparancsnoka és barátja, az utánpótlást kiválóan szervező Répásy Mihály – mint ezt márciusi ünnepi számunkban megírtuk – azonban végleg Szegeden maradt. 1849 júliusának végén ugyanis kolerában meghalt, és Kossuth jelenlétében a Belvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra.)

Raboskodás az aradi várbörtönben

Az elfogott negyvenkét éves Lenkey János tábornok is az aradi várbörtönben raboskodott, és csupán azért nem osztozhatott mártírtársai sorsában, mert a fogság rideg körülményei között hamarosan esztét vesztette – összegzi kutatásaiban Katona Tamás. Testvére, Lenkey Károly honvédezes nyilatkozata szerint „mezteren, egy fűtetlen, alak nélküli szobában sebesülten, minden ápolás nélkül” 1850. február 7-én halt meg a 14. aradi vértanú.

A világi fegyverletétel után számos bujdosó honvéd talált menedéket az egykor Lenkey keze alá tartozó betyárok Szeged környéki rejtékelyein. Sorukat azonban megpecsételte, hogy a rettegett Rózsa Sándor ellen 1853-ban a hatóságok Kossuth-párti összeesküvés vádjával adtak ki elfogató parancsot.

DOMBAITÜNDE

NEMZETI GOLGOTA

Nemzeti Golgotának nevezte Kossuth Lajos Aradot. Az 1848–49-es szabadságharc végét jelentő világosi fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján október 6-án Aradon végezték ki a magyar honvédsereg tizenkét táborkokát és egy ezredesét. A nemzet vértanúja lett: Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knéich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöhltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly. Pesten ezen a napon végezték ki Baththyány Lajost, az első felelős és független magyar kormány miniszterelnökét. Erre is emlékezve a kormány 2001 novemberében nyilvánította nemzeti gyásznappá október 6-át.

A DÉLMAGYARORSZÁG KIADÓ KIADVÁNYSZERKESZTŐ

munkatársat keres QuarkXPess és Adobe Photoshop programok professzionális ismeretével.

ELŐNYT JELENT:

- ♦ Adobe Illustrator alkalmazás, ill. alapfokú nyomdai ismeretek
- ♦ többéves gyakorlat

JELENTKEZÉS:

szakmai önéletrajz, ill. referenciamunkák beadásával
2005. október 14-ig
a Délmagyarország Kiadó
6720 Szeged, Stefánia 10. címre.

Jelige: „Hirdetékészítés”

mms
megmutatjuk mindenkinek!

Várjuk kedvenc fotóikat rövid szöveggel!
KÜLDJÉK BE és MI KÖZZÉTESSZÜK!

VÁRJUK a humoros, a komoly, a meglehető, a különleges és a hétköznapi fotókat rövid kísérőszöveggel a **06-30/30-30-443** as telefonszámra vagy az **mms@delmagyar.hu** e-mail címre! Kérjük, írja meg nevét és lakhelyét!
A legjobbakat megjelentetjük!

06-30/30-30-443

KÜLDJÉK BE és MI KÖZZÉTESSZÜK!

Kedves Olvasó! A megjelenéshez a beküldött egyéltetésen kívül a képen látható személy (tiskorióknál a törvényes képviselő) hozzájárulása szükséges.

DÉLMAGYARORSZÁG DÉLVILÁG A DÉLMAGYARORSZÁG és a DÉLVILÁG kommunikációs partnere a T-Mobile Rt. T-Mobile Partner

JAF
JAFHOLZ

JAF Holz Ungarn Kft.,
2330 Dunaharaszti, Iparterület,
Jedlik Ányos u. 28.,
tel.: 24/520-000, 520-020,
fax: 24/520-011,
e-mail: human@jafholz.hu

Társaságunk, a fatereskedelmi tevékenységet folytató Frischeis Holding magyarországi leányvállalata.

Algyői telephelyünkre keresünk

beszerzési asszisztens munkatársat.

Jelentkezési feltételek:
- felsőfokú végzettség,
- németnyelv-tudás.

Jelentkezését szakmai önéletrajzzal (lehetőség szerint fényképpel ellátva) az alábbi címre kérjük elküldeni:
6750 Algyő, Moi Ipartelep, Pf. 22 vagy
e-mailen: human@jafholz.hu

Unilever

Az Unilever Magyarország Kft.,
a világon piacvezető élelmiszer-ipari termékeket gyártó vállalat részkei gyárába várja 1 fő

GYÁRTÁSTERVEZŐ
jelentkezését.

Alapfelvétel: • felsőfokú végzettség • tárgyalásintéző angol
• jó analitikai képesség • készségintéző számítógépes felhasználói ismeret • rendszerben gondolkodás • dinamikus, önálló munkavégzés, nagy teherbírás

Előnyt jelent: • másik idegennyelv-ismeret
• gyártástervezői/logisztikai területen szerzett tapasztalat

Feladatok: • heti, napi termelési terv készítése • tervezési folyamatok optimalizálása • kapcsolattartás az európai leányvállalatokkal
• termelési kapacitások elemzése • kapcsolattartás a termeléssel
• kapcsolattartás a magyar és külföldi marketinggel

Magyar és angol nyelvű önéletrajzokat október 20-ig várjuk.

Cím: **Unilever Magyarország Kft.**
Ördögne Papdi Zsuzsa
6758 Rózsa, Felszabadulás u. 110.
E-mail: zsuzsa.ordoghne@unilever.com

EDÉNY

Szentés,
Ady E. utca elején

Minden, amire a konyhában
szüksége lehet.

Keresse részletes
hirdetésünket
a holnapi Hirdetőben!

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY!

FÜGGÖNYVÁSÁR Várja Klára és Béla

I. osztályú német és magyar
FÜGGÖNYÖK

A város legnagyobb választékával
már 10 éve a főlegyháziaktól.

SZEGED, Ifjúsági Ház
október 6-7. (csütörtök-péntek)
9-16 óráig.

"Az elégedett vevő visszatér!"
Őn járt már nálunk?